

ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่ชุ่มน้ำ พ.ศ.
(นางสาวศนิवार บัวบาน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติพื้นที่ชุ่มน้ำ

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ

เหตุผล

พื้นที่ชุ่มน้ำเป็นระบบนิเวศที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมต่อท้องถิ่นและของโลก คุณประโยชน์ของพื้นที่ชุ่มน้ำมีมากจนไม่สามารถประเมินค่าได้ เช่น การลดความเสี่ยงและผลกระทบจากน้ำท่วมและภัยแล้ง การรักษาเสถียรภาพของชายฝั่ง การรักษาคุณสมบัติทางอุทกวิทยาของระบบแม่น้ำลำคลอง เป็นแหล่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ให้คุณค่าทางวัฒนธรรมและทางเศรษฐกิจต่อชาวบ้านและชุมชน แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาพบพบว่า พื้นที่ชุ่มน้ำทั่วโลกถูกทำลายไปเป็นจำนวนมาก มีภัยคุกคามอันมาจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยเหตุนี้หลายประเทศในโลกที่ตระหนักถึงความสำคัญ และคุณค่าของพื้นที่ชุ่มน้ำ จึงได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำหรืออนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศเพื่อความร่วมมือในการอนุรักษ์และยับยั้งความสูญหายของพื้นที่ชุ่มน้ำในโลก ที่มีพันธกิจประการสำคัญกล่าวถึงการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาดของพื้นที่ชุ่มน้ำในการดำเนินงานระดับชาติโดยความร่วมมือในระดับนานาชาติ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในทุกภูมิภาคทั่วโลก โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญสองประการ คือ เพื่อการอนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยของนกน้ำที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุ่มน้ำ และยับยั้งการสูญเสียของพื้นที่ชุ่มน้ำในโลก เพื่อให้มีระบบการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำตามหลักการของความยั่งยืนและการใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด โดยประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๑ แต่จนถึงปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายอนุวัติการให้สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๓) พื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นทะเลและชายฝั่งทะเล ได้แก่ หมู่เกาะ หาดหิน หาดทราย หาดโคลน หาดเลน ชายทะเล พืดหิน แนวปะการัง หญ้าทะเล ค้าง อ่าว ดินดอนสามเหลี่ยม ชะวากทะเล ป่าเลน ป่าโกงกาง และป่าจาก

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย

“พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ” หมายความว่า พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น ที่รัฐมนตรีประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนพื้นที่ชุ่มน้ำตามพระราชบัญญัตินี้

“นิติบุคคล” หมายความว่า บริษัท ห้างร้าน องค์การรัฐ รัฐวิสาหกิจ มูลนิธิ สมาคม ที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ ที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการ ปกป้อง คุ้มครอง ดูแลรักษาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำหรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุ่มน้ำ

“องค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่นที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๒) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๔) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“กรม” หมายความว่า กรมทรัพยากรน้ำ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕ ในกรณีที่ยกข้อยกเว้นใดในพระราชบัญญัตินี้อ้างถึงจังหวัดหรือกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานคร หรือให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด ๑
คณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งชาติ”
ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ
(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ
(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเลขาธิการสภาพัฒนา
การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้
ความเชี่ยวชาญ ด้านธรณีสิ่งแวดล้อมวิทยา ด้านอุทกวิทยา ด้านนิเวศวิทยาหรือสัตววิทยา ด้านพฤกษศาสตร์
ด้านวิทยาศาสตร์พื้นที่ชุ่มน้ำหรือวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีประสบการณ์
ในการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำหรือระบบนิเวศ ด้านละหนึ่งคน

(๕) กรรมการผู้แทนองค์กรพื้นที่ชุ่มน้ำ จำนวนสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนสมาคม
และ/หรือกลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนที่มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำจำนวนสองคน ผู้แทนองค์กร
ไม่แสวงหาผลกำไรที่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร
ที่ดำเนินงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ในพื้นที่ชุ่มน้ำจำนวนหนึ่งคน

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมจำนวนไม่เกิน
สองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการโดยตำแหน่งตาม (๓) จะมอบหมายให้ผู้อื่นมาประชุมแทนก็ได้ แต่ผู้ได้รับมอบหมาย
ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

การได้มาซึ่งกรรมการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี
เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการ
ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่
เข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ครบกำหนดตามวาระ

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกัน
เกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๙ ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน คณะรัฐมนตรีจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในระหว่างที่กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนระดับชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๒) ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐเพื่อดำเนินการตามนโยบายและแผนการอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนระดับชาติ

(๓) จัดทำรายการพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งชาติ

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่ชุ่มน้ำ และการเพิกถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ชุ่มน้ำ

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ประจำพื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมาตรา ๑๖ (๑)

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดเก็บค่าบริการหรือค่าธรรมเนียมจากการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ

(๗) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดการและบริหารเงินกองทุน

(๘) พิจารณาให้ความเห็นชอบงานและแผนงบประมาณของกองทุนพื้นที่ชุ่มน้ำ

ตามมาตรา ๓๑ (๒)

(๙) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง การกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญเกิดความเสื่อมโทรม สูญเสียหรือถูกทำลาย รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปกป้อง คุ้มครอง ดูแล รักษาและใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน ตามมาตรา ๓๘

(๑๐) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย นโยบายหรือแผนอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ประจำพื้นที่ชุ่มน้ำ

(๑๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาติดตามที่เห็นสมควรในกรณีปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบายหรือแผนอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ประจำพื้นที่ชุ่มน้ำ

(๑๒) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะออกตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๓) กำกับและเร่งรัดให้มีการออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็น เพื่อให้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนรวดเร็วและเป็นระบบ

(๑๔) เสนอรายงานเกี่ยวกับความเสี่ยง การประเมินสถานการณ์ และสถานการณ์พื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ขั้นตอน วิธีการ และกรอบเนื้อหาของนโยบายและแผนตาม (๑) ให้เป็นไปตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจตั้งคณะอนุกรรมการยกร่างนโยบายและแผนดังกล่าวได้

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด แทนหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้กรมทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อการจัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนระดับชาติ

(๓) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ดำเนินการและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำ

(๕) รวบรวมและจัดเตรียมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ และริเริ่มกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัด และองค์กรชุมชน พื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น

(๖) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัด องค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ

(๗) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนระดับชาติ

(๘) ศึกษาวิจัย หรือสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยง การประเมินสถานภาพ การพัฒนา การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒

คณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัดและคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๔ จังหวัดใดที่มีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ออกประกาศกำหนดพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญแห่งแรกในจังหวัดนั้น ประกอบด้วย

(๑) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานแห่งท้องที่ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ประมงจังหวัด โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด และนายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งพื้นที่ซึ่งพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญตั้งอยู่

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินแปดคน ซึ่งนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งจากผู้แทนภาคประชาชนหรือองค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่นในจังหวัดนั้น ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์หรือเป็นที่ยอมรับด้านการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือด้านการประมง

ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ คณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ ผู้แทนกรมประมง ผู้แทนกรมป่าไม้ ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินแปดคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากผู้แทนภาคประชาชนหรือองค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่นในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์หรือเป็นที่ยอมรับด้านการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือด้านการประมง

ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการของกรุงเทพมหานครจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัดและคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและปรับปรุงแผนอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ประจำพื้นที่ชุ่มน้ำ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ โดยแผนดังกล่าวนี้ จะต้องมีการแบ่งเขตพื้นที่ (Zoning) เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการและรัฐมนตรีในการพิจารณาประกาศกำหนดพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับระหว่างประเทศ พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ หรือพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น รวมทั้งการแก้ไขแนวเขต การยกเลิกหรือเพิกถอนเขตพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

(๓) ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และประสานงานกับองค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน เพื่อให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนระดับชาติ

(๔) ดำเนินการร่วมกับองค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนในจังหวัด

(๕) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาดำเนินการใด ๆ ในกรณีที่น่าจะปรากฏว่าพื้นที่ชุ่มน้ำภายในบริเวณจังหวัดได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ที่จะต้องทำการเพื่อสงวน คุ้มครอง หรืออนุรักษ์ไว้เพื่อคงไว้ซึ่งความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ตามมาตรา ๓๙

(๖) เสนอรายงานสถานการณ์พื้นที่ชุ่มน้ำของจังหวัด และผลการดำเนินการของคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัดหรือคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำกรุงเทพมหานคร ต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๗) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการ
พื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัดและคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำกรุงเทพมหานครโดยอนุโลม

หมวด ๓
องค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น

มาตรา ๑๘ เพื่อเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ ปกป้อง
คุ้มครอง ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน ให้องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม
นิติบุคคล ชุมชน หรือองค์กรภาคประชาชนใด ที่มีวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมเกี่ยวข้องโดยตรงกับพื้นที่ชุ่มน้ำ
ในท้องถิ่นใดและมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมือง หรือมุ่งค่าหากำไรจากการประกอบกิจการดังกล่าว
มีสิทธิขอจดทะเบียนต่อกรมเป็นองค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่นในเขตพื้นที่ที่องค์กรนั้นตั้งอยู่หรือดำเนินกิจการ
คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำ
ท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๙ องค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่นที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๑๘ แล้ว มีสิทธิ
และหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามแผนอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ประจำพื้นที่ชุ่มน้ำ ในเขตพื้นที่
ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดให้มีอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ปกป้อง คุ้มครองและดูแลรักษา
พื้นที่ชุ่มน้ำ
- (๒) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลหรือข่าวสารเพื่อสร้างทัศนคติของสาธารณชน
ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการ ปกป้อง คุ้มครอง ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ
- (๓) การช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการจัดการ
ปกป้อง คุ้มครอง ดูแลรักษา หรือใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน
- (๔) ดำเนินการหรือร่วมกับชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐอื่น
ในการปกป้อง คุ้มครอง ดูแลรักษาพื้นที่ชุ่มน้ำ
- (๕) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการ ปกป้อง คุ้มครอง ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์
พื้นที่ชุ่มน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเสนอแนะความคิดเห็นต่อรัฐบาลหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- (๖) การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนผู้ได้รับอันตรายหรือความเสียหายจาก
ภาวะมลพิษ อันเกิดจากการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษ รวมทั้งเป็นผู้แทนในคดีที่มีการฟ้องร้องต่อศาล
เพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน หรือค่าเสียหายให้แก่ผู้ที่ได้รับอันตรายหรือความเสียหายนั้นด้วย
- (๗) เรื่องอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุน ให้แก่องค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำ
ท้องถิ่นที่ได้จดทะเบียนแล้ว เพื่อสนับสนุนกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่องค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่นใดที่ได้จดทะเบียนแล้วดำเนินกิจการโดยก่อ
ความวุ่นวาย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือไม่เหมาะสม ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียน
ขององค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่นนั้นได้

มาตรา ๒๐ อธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลที่เป็นหัวหน้าขององค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น
ที่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๑๘ เป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และบัตรประจำตัวของบุคคล
ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อ
ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องทุกครั้ง

หมวด ๔

การกำหนดพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ

มาตรา ๒๑ เมื่อรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เห็นควรกำหนดให้พื้นที่ใด
เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ ในระดับนานาชาติ ระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น ให้ออกเป็นประกาศ
และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้าย โดยครอบคลุมแนวพื้นที่กันชนระหว่าง
ระบบนิเวศบกและน้ำ ซึ่งจะเลยพื้นที่น้ำท่วมถึงขึ้นไป เพื่อได้ใช้เป็นการกำหนดระยะร่นห่างที่จำเป็น
ในการป้องกันผลกระทบต่าง ๆ และถิ่นใช้ประโยชน์ในวงจรชีวิตสัตว์น้ำและสัตว์ริมน้ำ

ในการประกาศพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ
ที่มีความสำคัญประเภทหนึ่งประเภทใดหรือหลายประเภทดังต่อไปนี้

- (๑) พื้นที่ชุ่มน้ำที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์อันสมควรสงวนไว้ให้คงอยู่ในสภาพทางธรรมชาติเดิม
- (๒) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีภัยคุกคามหรือความเสี่ยงต่อการบุกรุกพื้นที่
- (๓) พื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์หรือพืชที่อยู่ในภาวะถูกคุกคาม
- (๔) พื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์หรือพืชเฉพาะถิ่น
- (๕) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญด้านระบบนิเวศอันควรแก่การอนุรักษ์
- (๖) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ของชุมชนท้องถิ่น

หลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดเขตพื้นที่ชุ่มน้ำ ตลอดจนการจัดทำแนวเขต
ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๒ ก่อนดำเนินการประกาศพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญตามมาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัดร่วมกับกรม จัดทำรายการพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งชาติ และแผนอนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ประจำพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยจะต้องทำกระบวนการให้ประชาชนในท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำแผนอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ประจำพื้นที่ชุ่มน้ำ และเนื้อหาของแผนดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๓ เมื่อรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เห็นควรกำหนดให้พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติหรือพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติใด เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศหรือแรมซาร์ไซต์ (Ramsar Site) ให้เสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียน เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศตามอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ

เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๔ การขยายหรือการเพิกถอนพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญไม่ว่าทั้งหมดหรือ บางส่วน ให้กระทำโดยประกาศ และในกรณีที่มีใช้เป็นการเพิกถอนพื้นที่ชุ่มน้ำทั้งหมด ให้มีแผนที่แสดงเขต ที่เปลี่ยนแปลงไป แนบท้ายประกาศด้วย

การขยายหรือการเพิกถอนพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศหรือแรมซาร์ไซต์ (Ramsar Site) ให้กระทำโดยมติคณะรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงเขต หรือเครื่องหมายอื่น ๆ ของพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญไว้ตามสมควร เพื่อให้ประชาชน สังเกตเห็นได้ชัดเจน

หลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงเขต หรือเครื่องหมายอื่น ๆ ตามวรรคหนึ่ง ถ้าอยู่ในเขตพื้นที่ ตามกฎหมายใด ให้ถือว่าเป็นหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงเขต หรือเครื่องหมายอื่น ๆ ของหน่วยงาน ที่มีอำนาจนั้น

หมวด ๕

กองทุนพื้นที่ชุ่มน้ำ

มาตรา ๒๖ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกรม เรียกว่า “กองทุนพื้นที่ชุ่มน้ำ” เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งเสริม อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๗ กองทุน ประกอบด้วย เงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๓) เงินค่าบริการ ค่าธรรมเนียมหรือรายได้จากการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำที่จัดเก็บ

ตามพระราชบัญญัตินี้

- (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน
- (๕) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๖) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายหรือโดยนิตินกรรมอื่น
- (๗) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๒๘ เงินและดอกผลที่กองทุนได้รับตามมาตรา ๒๗ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

เป็นกรรมการ

(๔) ผู้แทนองค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนหนึ่งคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้อธิบดีหรือรองอธิบดีที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและพิจารณาคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาใช้บังคับกับวาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การประชุม และการแต่งตั้งคณะกรรมการของคณะกรรมการกองทุน โดยอนุโลม

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการกองทุนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารเงินกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๒) เสนอแผนงานและแผนงบประมาณประจำปีหรือแผนที่มีระยะเวลามากกว่าหนึ่งปีของกองทุน ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- (๓) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจและวิธีดำเนินงานของเจ้าหน้าที่กองทุน
- (๔) วางระเบียบการรับเงินและเบิกจ่ายเงินกองทุน
- (๕) จัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการปีละหนึ่งครั้ง
- (๖) กำกับ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุน
- (๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดระเบียบตาม (๓) หรือ (๔) ของคณะกรรมการกองทุน จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

มาตรา ๓๒ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับการลงทุนและดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ ป่าไม้ พืช ตลอดจนป้องกัน บรรเทา แก้ไขเหี่ยวความเสียหายพื้นที่ชุ่มน้ำ รวมทั้งการจัดการจัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงาน รวมทั้งการบำรุงรักษา วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ดังกล่าวด้วย

(๒) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินการฟื้นฟูหรือแก้ไขปัญหาน้ำที่ชุ่มน้ำในกรณีเร่งด่วน เช่น แก้ไขปัญหาภัยพิบัติ แก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารพิษอันตราย

(๓) สนับสนุนองค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่นในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน รวมทั้งช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการ หรือกิจกรรมของชุมชนในเรื่องดังกล่าว

(๔) ขาดเซยสำหรับผู้ได้รับความเสียหายหรือขาดประโยชน์ใดอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจหน้าที่โดยชอบในการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟูหรือใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ หรือทรัพย์สิน ได้รับความเสียหายจากการกระทำดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๕) สนับสนุนการศึกษาวิจัยหรือสนับสนุนการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุ่มน้ำ

(๖) ช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๗) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

มาตรา ๓๓ การจัดสรรเงินกองทุนสนับสนุนให้แก่องค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคลหรือองค์กรอื่นใด ตามมาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการกองทุน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ อาจจัดสรรเงินกองทุนให้องค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล หรือองค์กรอื่นใด เป็นกรณีพิเศษก็ได้

หมวด ๖

การคุ้มครองและดูแลรักษาพื้นที่ชุ่มน้ำ

มาตรา ๓๔ ในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญที่มีได้อยู่ในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง หรือได้รับการคุ้มครองตามนโยบายของรัฐบาล ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองหรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพพื้นที่ชุ่มน้ำ เว้นแต่

(๑) การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๔๕

(๒) การใช้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๔๗

(๓) การใช้สิทธิและหน้าที่ขององค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น ตามมาตรา ๑๙

(๔) การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสงวน คุ้มครองและอนุรักษ์ป่า

มาตรา ๓๕ ในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญที่อยู่ในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง หรือได้รับการคุ้มครองตามนโยบายของรัฐบาล เจ้าของกรรมสิทธิ์หรือผู้ครอบครองต้องปฏิบัติตาม แผนยุทธศาสตร์การจัดการประจำพื้นที่ชุ่มน้ำ

มาตรา ๓๖ พื้นที่ชุ่มน้ำใด ทั้งที่มีสภาพธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์หรือเป็นพื้นที่ทำประโยชน์ ที่อยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองหรือที่ได้รับการคุ้มครองสิทธิในการทำประโยชน์ตามนโยบาย ของรัฐบาล ให้หน่วยงานของรัฐทำข้อตกลงกับผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีพื้นที่ที่มีสภาพธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์ ให้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการเงิน องค์ความรู้ เทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็นและเหมาะสมให้เจ้าของกรรมสิทธิ์หรือ ผู้ครอบครองสำหรับการอนุรักษ์ บำรุงรักษา พื้นที่ รวมทั้งการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

(๒) กรณีพื้นที่ที่มีการทำประโยชน์อยู่ให้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเงิน องค์ความรู้ เทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ตามความจำเป็นและเหมาะสมให้เจ้าของกรรมสิทธิ์หรือผู้ครอบครอง สำหรับการอนุรักษ์ดิน พื้นที่และพัฒนาที่ดิน พื้นที่สภาพแวดล้อม ปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ที่ดิน ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์พื้นที่นั้นอย่างยั่งยืน

(๓) หากการดำเนินกิจกรรมหรือมาตรการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐในการจัดการ บำรุงรักษา พื้นที่ หรืออนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อการรักษาสภาพธรรมชาติและระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำ และทำให้เจ้าของกรรมสิทธิ์หรือผู้ครอบครองต้องขาดไร่ประโยชน์หรือได้รับความเสียหายโดยตรง ให้ดำเนินการชดเชยอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนทางการเงินหรือค่าชดเชยการขาดประโยชน์ หรือค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๗ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนองค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน ให้กรมและกองทุนพิจารณาให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการดำเนินกิจการในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น ในการแสดง ความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนระดับชาติ แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัด

(๒) การให้คำปรึกษาแก่ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน รวมทั้งช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการ หรือกิจกรรมของชุมชนในเรื่องดังกล่าว

(๓) เผยแพร่ความรู้หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน

(๔) เรื่องอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ เพื่อป้องกันไม่ให้พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญเกิดความเสื่อมโทรม สูญเสียหรือ ถูกทำลาย และเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปกป้อง คุ้มครอง ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ อาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการ ดังต่อไปนี้

(๑) การควบคุม กำกับกิจกรรมต่าง ๆ เช่น สิ่งก่อสร้าง การเปลี่ยนทางน้ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพของพื้นที่ชุ่มน้ำ การทำกิจการในบริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำหรือบริเวณใกล้เคียงที่อาจก่อให้เกิดมลพิษต่อพื้นที่ชุ่มน้ำ

(๒) การฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำที่ถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องทำการเพื่อสงวน คุ้มครอง หรืออนุรักษ์ไว้เพื่อคงไว้ซึ่งความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ

(๓) การใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรในบริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำ เช่น การใช้ที่ดิน การใช้น้ำ การทำประมง การใช้ไม้ เป็นต้น

(๔) การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำที่อยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองหรือได้รับการคุ้มครองตามนโยบายของรัฐบาล

(๕) การอื่นใดตามที่เห็นสมควร เพื่อป้องกัน บำรุงรักษา อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำ

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่น่าจะปรากฏว่าพื้นที่ชุ่มน้ำใดถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องทำการเพื่อสงวน คุ้มครอง หรืออนุรักษ์ไว้เพื่อคงไว้ซึ่งความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ให้คณะกรรมการเสนอต่อรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้าเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำตามมาตรา ๓๘ และกำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นนั้น

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการทบทวนและปรับปรุงแผนอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนระดับชาติทุก ๆ ห้าปี โดยคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศ ความเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก สภาพแวดล้อมของทรัพยากรธรรมชาติ ความจำเป็นในการรักษาความสมดุลของระบบนิเวศน์โดยรวม และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนของประชาชน

ให้คณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัดทบทวนและปรับปรุงแผนอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ประจำพื้นที่ชุ่มน้ำทุก ๆ ห้าปี โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน สภาพแวดล้อมของทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ประเพณีหรือภูมิปัญญาในการจัดการทรัพยากรของท้องถิ่น และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนของประชาชนในท้องถิ่น

มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้หลักเขตหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขต ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

หมวด ๗

ข้อกำหนดว่าด้วยการขุดและถมพื้นที่ชุ่มน้ำ

มาตรา ๔๒ ในหมวดนี้

“ดิน” หมายความว่ารวมถึง หิน กรวด หรือทราย และอินทรีย์วัตถุต่าง ๆ ที่เจือปนกับดิน

“พื้นดิน” หมายความว่า พื้นผิวของที่ดินที่เป็นอยู่ตามสภาพธรรมชาติ

“ขุด” หมายความว่า กระทำแก่พื้นดินเพื่อนำดินขึ้นจากพื้นดิน หรือทำให้พื้นดินเป็นบ่อดิน
“บ่อดิน” หมายความว่า แอ่ง บ่อ สระ หรือช่องว่างใต้พื้นดิน ที่เกิดจากการขุด
“ถม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ต่อดินหรือพื้นดินเพื่อให้ระดับดินสูงขึ้นกว่าเดิม
“วัสดุขุดลอก” หมายความว่า วัสดุที่ถูกขุด หรือล้วงขึ้นมาจากพื้นที่ชุ่มน้ำ
“วัสดุถม” หมายความว่า วัสดุที่ถมลงไปในพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อให้ระดับพื้นที่ชุ่มน้ำสูงกว่าเดิม
หรือเปลี่ยนให้พื้นที่ชุ่มน้ำกลายเป็นพื้นที่แห้ง เช่น หิน หวาย โคลน เลน พลาสติก ซากวัสดุก่อสร้าง ไม้
กากวัสดุจากเหมือง หรือดินที่ขุดมาจากที่อื่น และวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง
“เนินดิน” หมายความว่า ดินที่สูงขึ้นกว่าระดับพื้นดินโดยการถม
“แผนผังบริเวณ” หมายความว่า แผนที่แสดงสภาพของที่ดิน ที่ตั้ง และขอบเขตของที่ดิน
ที่จะขุดหรือถม รวมทั้งที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ข้างเคียง
“รายการ” หมายความว่า ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับชนิดของดิน ความลึกของบ่อดิน
ที่จะขุดหรือความสูงของเนินดินที่จะถม ความลาดเอียงของบ่อดินหรือเนินดิน ระยะห่างจากขอบบ่อดินหรือ
เนินดินถึงที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของบุคคลอื่น วิธีการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง และวิธีการ
ในการขุดหรือถม

มาตรา ๔๓ ผู้ใดจะกระทำการขุด ถม หรือทำการระบายน้ำเข้าและออกสู่พื้นที่ชุ่มน้ำที่มี
ความสำคัญ ต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัดหรือคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำ
กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

หน่วยงานราชการที่มีความประสงค์จะขุดหรือถมพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ จะต้องแจ้งแก่
คณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำจังหวัดหรือคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำกรุงเทพมหานคร โดยยื่นเอกสารแจ้งข้อมูล
ดังต่อไปนี้

- (๑) เอกสารแจ้งความประสงค์และวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ
- (๒) แผนผังบริเวณ ภาพตัดแสดงระดับที่ประสงค์จะทำการขุดหรือถม
- (๓) แผนผังแสดงขอบเขตที่ดิน ที่ดินบริเวณข้างเคียง และขอบเขตของพื้นที่ชุ่มน้ำ
- (๔) วิธีการขุด การถม การขุดดิน และการจัดการกับดินขุดหรือวัสดุขุดลอก
- (๕) ระยะเวลาดำเนินการ
- (๖) ที่ตั้งสำนักงานของผู้แจ้ง
- (๗) เอกสารและรายละเอียดอื่น ๆ ตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของ

คณะกรรมการ

มาตรา ๔๔ ห้ามขุดหรือถมในพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญซึ่งจะส่งผลให้ทรัพยากรน้ำของ
ประเทศเสื่อมโทรมลงอย่างมาก หรือมีทางเลือกอื่นที่สามารถทำได้ซึ่งสร้างความเสียหายต่อสภาพแวดล้อม
ทางน้ำน้อยกว่า เว้นแต่ผู้ยื่นขอใบอนุญาตขุดหรือถมแสดงให้เห็นว่ามีมาตรการเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบ
หรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นให้เหลือน้อยที่สุด และมีแผนชดเชยผลกระทบที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ที่เหลืออยู่แล้ว

หมวด ๘
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) บำรุงรักษา อนุรักษ์ ป่าไม้ และจัดให้มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน ทำการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการ หรือดูแลความปลอดภัยแก่ประชาชน
 - (๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
 - (๓) ตรวจสอบสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้จะมีการยกย้าย ชุกซ่อน ส่ง หรือนำออกนอกราชอาณาจักร หรือทำลายทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด
 - (๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี
 - (๕) ออกคำสั่งหรือดำเนินการตามมาตรา ๔๖
- เมื่อตรวจค้น หรือยึดหรืออายัด ตาม (๓) หรือ (๔) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้
- ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่มีการกระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) สั่งให้ระงับการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนนั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือสั่งให้งดเว้นการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืน หรือสั่งให้ออกจากเขตพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญนั้น
- (๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนขนย้ายออกไป รื้อถอน ทำลายหรือกระทำการอื่นใด เพื่อให้พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญกลับคืนสู่สภาพเดิมภายในเวลาที่กำหนด
- (๓) ยึด ทำลาย รื้อถอน แกะไซ หรือทำประการอื่นใดกับทรัพย์สินของผู้กระทำผิด เมื่อผู้กระทำผิดไม่ปฏิบัติตาม (๒) หรือทำไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามระยะเวลาที่กำหนด หรือไม่ปรากฏตัวผู้กระทำผิด หรือรู้ตัวผู้กระทำผิดแต่หาตัวไม่พบ แล้วเรียกค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากผู้กระทำความผิดในภายหลัง
- (๔) ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เห็นสมควร เพื่อป้องกัน ระงับ หรือบรรเทาความเสียหายแก่เขตพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน

มาตรา ๔๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานและมีอำนาจ หน้าที่บำรุงรักษา อนุรักษ์ ป่าไม้ และจัดให้มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน ตามแผนอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ประจำพื้นที่ชุ่มน้ำ

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๐ การจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๙ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามตามมาตรการคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำที่กำหนดตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๓๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๕ ให้พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติหรือพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เรื่อง การทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติหรือพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๖ ให้พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ ที่ได้รับการประกาศก่อนวันบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติพื้นที่ชุ่มน้ำ

พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติพื้นที่ชุ่มน้ำ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

พื้นที่ชุ่มน้ำเป็นระบบนิเวศที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมต่อท้องถิ่นและของโลก คุณประโยชน์ของพื้นที่ชุ่มน้ำมีมากจนไม่สามารถประเมินค่าได้ เช่น การลดความเสี่ยงและผลกระทบจากน้ำท่วมและภัยแล้ง การรักษาเสถียรภาพของชายฝั่ง การรักษาคุณสมบัติทางอุทกวิทยาของระบบแม่น้ำลำคลอง เป็นแหล่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ให้คุณค่าทางวัฒนธรรม และทางเศรษฐกิจต่อชาวบ้านและชุมชน แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาพบว่า พื้นที่ชุ่มน้ำทั่วโลกถูกทำลายไปเป็นจำนวนมาก มีภัยคุกคามอันมาจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยเหตุนี้หลายประเทศในโลกที่ตระหนักถึงความสำคัญ และคุณค่าของพื้นที่ชุ่มน้ำ จึงได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำหรืออนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention) ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศเพื่อความร่วมมือในการอนุรักษ์และยับยั้งความสูญหายของพื้นที่ชุ่มน้ำในโลก ที่มีพันธกิจประการสำคัญกล่าวถึงการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาดของพื้นที่ชุ่มน้ำในการดำเนินงานระดับชาติโดยความร่วมมือในระดับนานาชาติ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในทุกภูมิภาคทั่วโลก โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญสองประการ คือ เพื่อการอนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยของนกน้ำที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุ่มน้ำ และยับยั้งการสูญเสียของพื้นที่ชุ่มน้ำในโลก เพื่อให้มีระบบการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำตามหลักการของความยั่งยืนและการใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด โดยประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๑ แต่จนถึงปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายอนุวัติการให้สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่ชุ่มน้ำ พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ กำหนดบทนิยามคำว่า “พื้นที่ชุ่มน้ำ” “ที่ดิน” “พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ” “คณะกรรมการ” “กองทุน” “นิติบุคคล” “องค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น” “องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม” “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “กรม” “อธิบดี” “รัฐมนตรี” (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้จังหวัดในพระราชบัญญัตินี้ หมายความว่ารวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ และวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำ แห่งชาติ (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๓)

๒.๕ กำหนดองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ และวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำ จังหวัดและคณะกรรมการพื้นที่ชุ่มน้ำกรุงเทพมหานคร (ร่างมาตรา ๑๔ ถึงร่างมาตรา ๑๗)

๒.๖ กำหนดให้องค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมเกี่ยวข้องโดยตรงกับพื้นที่ชุ่มน้ำ ในท้องถิ่นจดทะเบียนเป็นองค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่น รวมทั้งกำหนดสิทธิ หน้าที่ และให้อธิบดีมีอำนาจ แต่งตั้งบุคคลที่เป็นหัวหน้าขององค์กรชุมชนพื้นที่ชุ่มน้ำท้องถิ่นที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว เป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๘ ถึงร่างมาตรา ๒๐)

๒.๗ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ รวมทั้ง กระบวนการในการจัดทำแผนอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ประจำพื้นที่ชุ่มน้ำแต่ละประเภท (ร่างมาตรา ๒๑ ถึงร่างมาตรา ๒๕)

๒.๘ กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนพื้นที่ชุ่มน้ำในกรมทรัพยากรน้ำ แหล่งที่มาของเงินกองทุน พร้อมทั้ง กำหนดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุน รวมถึงการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อ กิจกรรมต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๒๖ ถึงร่างมาตรา ๓๓)

๒.๙ กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการคุ้มครองและดูแลรักษาพื้นที่ชุ่มน้ำ (ร่างมาตรา ๓๔ ถึงร่างมาตรา ๔๑)

๒.๑๐ กำหนดข้อกำหนดว่าด้วยการขุดและถมพื้นที่ชุ่มน้ำ (ร่างมาตรา ๔๒ ถึงร่างมาตรา ๔๔)

๒.๑๑ กำหนดหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๕ ถึงร่างมาตรา ๕๐)

๒.๑๒ กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๑ ถึงร่างมาตรา ๕๔)